

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu “Atlantijas reģiona jūrlietu stratēģijas rīcības plāns. Nodrošinot pārdomātu, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi”

COM(2013) 279 final

(2013/C 341/18)

Ziņotājs: **Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS** kgs

Eiropas Komisija saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 304. pantu 2013. gada 3. jūlijā nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par tematu

“Atlantijas reģiona jūrlietu stratēģijas rīcības plāns “Nodrošinot pārdomātu, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi””

COM(2013) 279 final.

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Lauksaimniecības, lauku attīstības un vides specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2013. gada 3. septembrī.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 492. plenārajā sesijā, kas notika 2013. gada 18. un 19. septembrī (18. septembra sēdē) ar 184 balsīm par, 3 balsīm pret un 8 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1 EESK atbalsta Atlantijas reģiona jūrlietu stratēģijas rīcības plānu, kurā noteiktas prioritātes pētniecības un ieguldījumu jomās un kuram ir nozīmīga Eiropas mēroga pievienotā vērtība, jo tas veicinās jūras nozaru attīstību stratēģijas “Eiropa 2020” ietvaros. Šajā stratēģiskajā sistēmā veidosies piecu Atlantijas reģiona dalībvalstu ekonomiskās un sociālās jomas dalībnieku un vietējo un reģionālo pašvaldību sadarbība. Šīs valstis ir Īrija, Apvienotā Karaliste, Francija, Spānija un Portugāle.

1.2 Tomēr Komiteja izsaka nožēlu, ka rīcības plāns ir ierobežots un attiecas vienīgi uz Atlantijas okeāna baseinu, un ierosina, ka tam vajadzētu būt vienīgi pirmajam solim ceļā uz makroreģionālu stratēģiju, kurā noteikti jāiekļauj teritoriālais pīlārs, kas jāsaista ar kohēzijas politikas mērķiem. Pieejai vajadzētu būt visaptverošākai, lai līdz 2017. gadam, kad ir plānota vidusposma pārskatīšana, stratēģija tiktu pārveidota par makroreģionālu stratēģiju, ņemot vērā pieredzi ar Baltijas jūras un Donavas reģioniem.

1.3 Komiteja pauž nožēlu, ka rīcības plānā nav norādīta atbilstoša pārvaldības sistēma, bet paredzēts vienīgi nestabils īstenošanas mehānisms. Iepriekšējā atzinumā ⁽¹⁾ EESK jau ierosināja daudzlīmeņu pārvaldības sistēmu, kura nodrošinātu visu ieinteresēto pušu iesaistīšanos pēc augšupējas pieejas principa, kas dotu iespēju vietējām un reģionālajām pašvaldībām, privātajam sektoram un pilsoniskajai sabiedrībai sekmēt pasākumus un izmantot iegūto pieredzi vietējā līmenī.

1.4 EESK pauž nožēlu, ka līdz ar rīcības plāna pieņemšanu Komisija ir izbeigusi Atlantijas foruma darbību. Komiteja

ierosina Atlantijas foruma darbību turpināt līdz 2020. gadam, periodiski rīkojot ieinteresēto pušu konferences, lai sekmētu stratēģijas pasākumus un programmas, novērtētu to īstenošanu un mobilizētu visus politikas, ekonomikas un sociālās jomas dalībniekus Atlantijas reģionā.

1.5 Ir jāsauglabā stingra Eiropas iestāžu un dalībvalstu politiskā apņemšanās, kā arī jānodrošina visu ieinteresēto pušu, proti, vietējo un reģionālo pašvaldību, ekonomikas un sociālās jomas, kā arī pilsoniskās sabiedrības pārstāvju efektīva līdzdalība. Ar līderības un vadības grupu līdzdalību bija iespējams Atlantijas forumā iesaistīt ES iestādes, dalībvalstis, reģionus un pilsonisko sabiedrību. Komisijas rīcībā jābūt nepieciešamajiem cilvēkresursiem un materiālajai bāzei.

2. Konteksts

2.1 Pēc tam, kad uzsāka īstenot makroreģionālās stratēģijas Baltijas jūras un Donavas reģioniem, ir bijušas vairākas iniciatīvas izmantot līdzīgu pieeju Atlantijas reģionam. Padome uzdeva Komisijai izstrādāt jūrlietu stratēģiju Atlantijas okeāna reģionam. Komisija 2011. gada 21. novembrī publicēja paziņojumu ⁽²⁾.

2.2 Arī Eiropas Parlaments 2011. gadā izstrādāja rezolūciju par ES kohēzijas politikas stratēģiju Atlantijas okeāna reģionam. EESK pieņēma savu atzinumu 2012. gada 24. maijā ⁽³⁾, un RK ⁽⁴⁾— 2012. gada 10. oktobrī. Eiropas Parlaments, EESK un RK atzinīgi novērtēja Komisijas priekšlikumu, bet uzskatīja, ka ir vajadzīga plašāka pieeja, kurā būtu pilnībā iekļauta teritoriālā dimensija un izveidota nepārprotama saikne starp piekrastes

⁽²⁾ COM(2011) 782 final.

⁽³⁾ OV C 229, 31.7.2012., 24. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 391, 18.12.2012., 1. lpp.

⁽¹⁾ OV C 229, 31.7.2012., 24. lpp.

un sauszemes reģioniem. Tomēr EESK ierosina visaptverošāku pieeju, proti, makroreģionālu stratēģiju, kurā līdz ar jūrlietu pīlāru iekļautu teritoriālo pīlāru, ņemot vērā Baltijas jūras un Donavas reģionu pieredzi.

2.3 Komisija, EP, EESK un RK, kā arī piecas dalībvalstis kopīgi izveidoja Atlantijas forumu, lai izstrādātu rīcības plānu. Forums deva līdzdalības iespēju dalībvalstīm, Parlamentam, EESK, RK, vietējām un reģionālajām pašvaldībām, pilsoniskajai sabiedrībai un visām ieinteresētajām pusēm. Piecas foruma sanāksmes notika Hortā, Brestā, Bilbao, Kārdifā un Korkā. Tika izveidota Atlantijas foruma līderības grupa (*Leadership Group of the Atlantic Forum*), kurā piedalās ES iestādes un piecas dalībvalstis, kā arī vadības grupa (*Steering Group*). EESK iesaistīšanās deva iespēju foruma pasākumos piedalīties Atlantijas reģiona pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, kā arī Atlantijas Starptautiskā ekonomikas un sociālo lietu padomju tīkla pārstāvjiem un ekonomikas un sociālās jomas dalībniekiem.

2.4 EESK atzinumā ierosināts Atlantijas reģiona mērķus balstīt uz stratēģijas “Eiropa 2020” tematiskajiem pīlāriem, neizbeigt Atlantijas foruma darbību pēc rīcības plāna izstrādes, pārsniegt “trīs “nē”” principu noteiktos ierobežojumus (nekādu tiesību aktu, nekāda papildu finansējuma, nekādu administratīvu vienību) un izveidot daudzlīmeņu pārvaldības sistēmu.

3. Komisijas paziņojums: rīcības plāns

3.1 Rīcības plānā izklāstīta stratēģija Atlantijas okeāna reģionam (COM(2011) 782 final), kā arī prioritātes ieguldījumu un pētniecības jomās, lai sekmētu jūras nozaru izaugsmi Atlantijas reģionā, veicinātu piekrastes teritoriju ilgtspējīgu attīstību un nodrošinātu Atlantijas okeāna ekosistēmai labu vides un ekoloģisko stāvokli.

3.2 Atlantijas forumā dalībvalstis, Eiropas iestādes, vietējās un reģionālās pašvaldības un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji apsprieda to, kā risināt piecas stratēģijā norādītās Atlantijas reģiona problēmas. Notika arī pieci tematiski semināri un apspriedes tiešsaistē.

3.3 Ņemot vērā diskusijas ar dalībvalstīm un Atlantijas foruma dalībnieku atbildes, Komisija izstrādāja rīcības plānu, kurā norādīja vairākas prioritāšu jomas, kas vērstas uz jūras nozaru izaugsmes veicināšanu.

3.4 Rīcības plānā norādīto pasākumu īstenošanas grafiks saistīts ar vienoto stratēģisko satvaru struktūrfondiem un ieguldījumu fondiem. Rīcības plāna pamatā ir trīs pīlāri: mērķtiecīgi ieguldījumi, pētniecības iespēju palielināšana un prasmju un kvalifikācijas uzlabošana.

3.5 Rīcības plānā noteiktas četras prioritātes:

3.5.1 veicināt uzņēmējdarbību un inovāciju: zināšanu nodošana starp augstākās izglītības organizācijām, uzņēmumiem un pētniecības iestādēm; konkurētspējas un inovācijas spējas uzlabošana jūrniecības ekonomikā; saimnieciskās darbības pielāgošanas un daudzveidīguma sekmēšana, veicinot Atlantijas reģiona potenciālu;

3.5.2 aizsargāt, nodrošināt un attīstīt Atlantijas reģiona jūras un piekrastes vidi: jūras vides drošības un aizsardzības uzlabošana; jūras un piekrastes zonu izpēte un aizsardzība; jūras resursu ilgtspējīga pārvaldīšana; Atlantijas reģiona jūras un piekrastes vides atjaunojamo energoresursu potenciāla plašāka izmantošana;

3.5.3 uzlabot pieejamību un savienojamību, sekmējot ostu sadarbību;

3.5.4 izveidot sociāli iekļaujošu un ilgtspējīgu reģionālās attīstības modeli: labākas zināšanas par sociālajām problēmām reģionā; Atlantijas okeāna reģiona kultūras mantojuma saglabāšana un veicināšana.

3.6 Rīcības plāna grafiks dalībvalstīm dos iespēju ņemt vērā prioritātes partnerattiecību nolīgumos, kas tiek apspriesti 2013. gadā laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam. Nosakot prioritāšu jomas, šajos nolīgumos jāņem vērā Atlantijas reģiona stratēģija. Finansēšana no vienotā stratēģiskā satvara fondiem (ERAF, ESF, EARDF un EJZF) tiks saskaņota ar citiem finansējuma avotiem.

3.7 Šis rīcības plāns būs arī vadlīnijas Komisijai saistībā ar tieši pārvaldītajiem fondiem, tostarp programmu “Apvārsnis 2020”, LIFE+, COSME un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu.

3.8 Publiskie ieguldījumi sekmēs privāto uzņēmumu iniciatīvas. Eiropas Investīciju banka arī ir gatava mobilizēt finanšu instrumentus un izmantot savu pieredzi, lai atbalstītu rīcības plāna īstenošanu.

3.9 Rīcības plāns veicinās kopīgu projektu izstrādi piecām dalībvalstīm, piemēram, izmantojot programmu “Apvārsnis 2020”, Eiropas teritoriālo sadarbību, kuru finansē ERAF, Erasmus programmu un citas Eiropas programmas.

3.10 Komisija ierosina izstrādāt īstenošanas mehānismu, kas sekmēs valsts, reģionālā un vietējā līmeņa pušu iesaistīšanos, kā arī dos iespēju novērtēt sasniegto, ņemot vērā Atlantijas foruma pieredzi.

3.11 Īstenošanas mehānisms sekmēs politisko gribu un uzraudzību, privātā sektora līdzdalību un novērtēšanu. Tas nebūs stingrs un balstīsies uz citām stratēģijām. Šis mehānisms tiks noteikts, līdz 2013. gada beigām apspriežoties ar dalībvalstīm un ieinteresētajām pusēm, un to varētu arī izmantot gan kā celvedī projektu virzītājiem, gan kā iespēju kontaktiem ar programmu pārvaldītājiem, gan kā līdzekli sadarbības sekmēšanai Atlantijas okeāna reģionā.

3.12 Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm izstrādās uzraudzības metodi. Līdz 2017. gada beigām tiek plānots īstenošanas vidusposma pārskats, kuru papildinās neatkarīgs novērtējums.

3.13 Stratēģijas īstenošanā Komisija un dalībvalstis aicinās iesaistīt arī starptautiskos partnerus no Amerikas un Āfrikas.

4. Vispārējās piezīmes par rīcības plānu: Atlantijas reģiona stratēģija — jūras baseina stratēģija

4.1 EESK ir atbalstījusi integrēto jūrniecības politiku citos atzinumos. Pēc Zilās grāmatas par integrēto jūrniecības politiku publicēšanas ir radusies jauna pieeja jūrlietu politikai, kuras pamatā ir kopīgu horizontālu instrumentu izmantošana un uzsvars uz jūras nozaru attīstību.

4.2 Integrētajā jūrniecības politikā uzsvērtā ES jūrniecības dimensija, kā arī noteikti galvenie aspekti jūras teritoriju ekonomiskajai attīstībai un to ilgtspējīgai izmantošanai atbilstīgi integrētai starpnozarju pieejai.

4.3 Jaunā pieeja jūrlietām vēl vairāk uzsvērtā “jūras nozaru izaugsmes iniciatīvā”, kas izklāstīta Komisijas paziņojumā “Jūras nozaru izaugsme un izaugsmes noturību veicinošās iespējas” (COM(2012) 494 final). Paziņojumā pievērsta uzmanība svarīgajam ieguldījumam, kādu jūras nozaru ekonomika sniedz Eiropas ekonomikas izaugsmē un darba vietu izveidē. Jūras nozaru ekonomika ir stratēģijas “Eiropa 2020” jūrlietu pīlārs.

4.4 EESK savā atzinumā par tematu “Jūras nozaru izaugsme”⁽⁵⁾ norādījusi, ka minētā pieeja ir “loģisks un vajadzīgs turpinājums centieniem īstenot integrētu jūrniecības politiku Eiropas Savienībā”.

4.5 Rīcības plāns ir nākamais solis, kas Atlantijas okeāna piekrastes reģioniem ļaus izmantot izaugsmes un darba vietu izveides iespējas. Atlantijas reģiona stratēģija un tās rīcības

plāns paredz integrētas jūrlietu politikas un “jūras nozaru izaugsmes iniciatīvas” īstenošanu, pielāgojoties Atlantijas okeāna baseina īpatnībām.

4.6 Jūras baseinu stratēģijās jūrniecības pasākumu īstenošanu noteiks katra baseina īpatnības, palīdzot izstrādāt efektīvāku stratēģiju, kas labāk pielāgota Atlantijas reģiona potenciālam. Šo centienu īstenošanai būs vajadzīga ieinteresēto pušu sadarbība gan starpnozarju, gan kaimiņvalstu un starptautiskajā līmenī.

4.7 EESK atzinīgi vērtē to, ka rīcības plāns ir paredzēts ne tikai jaunajām, bet arī tradicionālajām nozarēm, piemēram, zivsaimniecībai vai jūras transporta nozarei. Minētās nozares plānā atjaunināt, lai paaugstinātu to konkurētspēju un mazinātu to radītās oglekļa dioksīda pēdas ietekmi. Ja tiks izmantotas inovatīvas tehnoloģijas un procesi, tradicionālās nozares nodrošinās pastāvīgu izaugsmi un nodarbinātību Atlantijas okeāna reģionā.

4.8 Lai gan EESK atbalsta Komisijas priekšlikumu, ciktāl tajā par prioritāti izvirzīti pasākumi jūras vides izpētes jomā, Komiteja uzskata, ka prioritāriem jābūt arī pasākumiem, kas vērsti uz to rūpniecības nozaru veiktspējas un attīstības uzlabošanu, kuras tieši iesaistītas darba vietu izveidē un ekonomikas izaugsmē.

4.9 Atbalsts MVU konkurētspējas paaugstināšanai būtu jāsniedz ne tikai tādās nozarēs kā tūrisms, akvakultūra un zvejniecība, bet jāpaplašina, lai iekļautu visas rīcības plānā norādītās jomas, piemēram, kuģubūvi, kas ir svarīga papildnozare, ostu darbību, atjaunojamo jūras enerģiju un biotehnoloģiju. Tās ir nozares, kurām izveidojies stabils ekonomisks pamats dažādos Atlantijas okeāna reģionos.

4.10 Komiteja uzskata, ka attālos reģionos saimniecisko darbību virza tieši mazie un vidējie uzņēmumi. Arī tie ir jāiesaista Atlantijas stratēģijas īstenošanas pasākumos.

4.11 EESK ierosina uzlabot rīcības plāna ekonomiskās, sociālās un vides dimensijas līdzsvaru. Jau minētajā atzinumā par tematu “Jūras nozaru izaugsme” Komiteja uzsvēra, cik svarīgs jūras nozaru ekonomikā ir cilvēka faktors, un norādīja, ka darba apstākļi bieži vien ir smagi.

4.12 Rīcības plānā būtu jāiekļauj norādes par darba apstākļu un sociālo standartu uzlabošanu ar jūrniecību saistītās profesijās, kā arī par profesionālās kvalifikācijas atzišanu un akreditāciju. Piekrastes iedzīvotāju vidū jāpopularizē apmācība un pārkvalificēšanās, lai atvieglotu darba ņēmēju pielāgošanos gan tradicionālajām saimnieciskajām darbībām, gan jaunajām profesijām. Jāuzlabo ar jūrniecību saistīto profesiju tēls un kvalitāte, lai jauniešiem tās kļūtu pievilcīgākas.

⁽⁵⁾ OV C 161, 6.6.2013., 87. lpp.

4.13 Jaunu ekonomikas pasākumu izstrāde jāsaista ar jūras vides aizsardzību. Rīcības plānam jāveicina zinātniskās izpētes programmas šajā jomā. Pētniecības pasākumi ar mērķi mazināt kaitējumu jūras videi kļiedēs neskaidrības, kas saistītas ar šiem pasākumiem, piemēram, jūras enerģiju, ostu modernizāciju, akvakultūru un jūras tūrismu. Šādi pētījumi paātrinās atļauju iegūšanas procesu.

4.14 EESK uzskata, ka ilgtspējīgā un sociāli iekļaujošā reģionālās attīstības modeli būtu jāsauglabā Atlantijas reģiona kultūra, kas cieši saistīta ar tradicionālo piekrastes kopienu dzīvesveidu un ir ļoti svarīgs kultūras mantojuma un identitātes aspekts.

4.15 EESK uzskata, ka rīcības plāns un tā prioritārie pasākumi jāpapildina ar tiesību aktiem, lai uzlabotu tiesiskā regulējuma struktūru un viestu lielāku skaidrību jūrniecības nozarēm.

4.16 EESK atzinīgi vērtē to, ka stratēģijā iekļauts arī jautājums par sadarbību ar tautām otrpus Atlantijas okeānam. Komiteja uzskata, ka ir ļoti svarīgi uzsākt sadarbības nolīgumu izstrādi pētniecības jomā ne tikai ar ASV un Kanādu, bet arī ar Centrālamerikas, Latīņamerikas un Āfrikas valstīm.

5. EESK priekšlikums pārvērst jūras baseina stratēģiju makroreģionālā stratēģijā

5.1 Saskaņā ar Ministru padomes lēmumu Atlantijas reģiona stratēģija un tās rīcības plāns būtībā attiecas vienīgi uz jūrlietām.

5.2 ES ir uzsākusi vairāku makroreģionālo stratēģiju īstenošanu. Nākotnē tās tiks paplašinātas saskaņā ar Līgumā noteiktajām pilnvarām, lai uzlabotu ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju.

5.3 Komiteja uzskata, ka Atlantijas baseina stratēģijā noteikti būtu jāiekļauj teritoriālais pilārs un tā saikne ar kohēzijas politikas mērķiem.

5.4 Citā Komitejas atzinumā ⁽⁶⁾ norādīts: "EESK ierosina tālējāku un vērienīgāku pieeju, proti, makroreģionālu stratēģiju, kurā līdz ar jūrniecības pilāru iekļautu teritoriālo pilāru, ņemot vērā Baltijas jūras reģiona un Donavas reģiona pieredzi (...). Atlantijas okeāna reģionā daudzas problēmas un arī iespējas ir saistītas ar jūrniecību, taču, ņemot vērā, ka tā sakariem ar kontinentu ir būtiska nozīme, EESK ierosina līdztekus jūrniecības dimensijai iekļaut arī teritoriālo aspektu. Kontinentālais reģions pārvalda un attīsta ostām blakus esošās teritorijas, bez kurām

jūrniecības potenciālam nav nekādas vērtības. Jūras piekrastē ir vajadzīga darbīga un dinamiska osta piegulošā teritorija, kā arī sinerģija, kas veicina pastāvīgu visa reģiona attīstību."

5.5 Atlantijas reģiona stratēģijas jāīsteno, saskaņojot jūrlietu un reģionālo politiku. Nav iespējams īstenot pasākumus ostās, tos nesaskaņojot ar ieguldījumiem reģionos dzelzceļa transporta vai ceļu attīstībai; jūras enerģijas izmantošanas pasākumi jāsaista ar enerģijas transportēšanas infrastruktūru, un piekrastes un jūras vides saglabāšana nav iespējama, ja to nesaista ar ūdens attīrīšanas sistēmu darbību pilsētās, kas atrodas Atlantijas reģiona iekšzemē.

5.6 Tādēļ Komiteja uzskata, ka ar jūrlietām saistītie jautājumi Atlantijas reģionā jārisina, ņemot vērā visu reģionu kopumā, jo tie jāiekļauj reģiona vispārējā saimnieciskajā un sociālajā programmā. Ar jūras nozaru izaugsmi saistītos ieguvumus pilnībā iespējams izmantot vienīgi tad, ja pasākumi piekrastē un iekšzemē tiek labāk koordinēti.

5.7 Tādēļ EESK ierosina Atlantijas reģiona stratēģiju pārvērst par makroreģionālo stratēģiju, balstoties uz rīcības plānu.

6. Pārvaldība

6.1 EESK pauž nožēlu, ka rīcības plānā maz uzmanības veltīts īstenošanas mehānismiem. Iepriekš minētajā atzinumā ⁽⁷⁾ Komiteja ierosināja izveidot daudzlīmeņu pārvaldības sistēmu, lai nodrošinātu visu ieinteresēto pušu iesaistīšanos.

6.2 Rīcības plāna finansēšanā, izmantojot dažādus Eiropas struktūrfondus, ieguldījumu fondus un Komisijas tieši pārvaldītos, ar ES politikām saistītos līdzekļus, būs vajadzīga Komisijas, valsts iestāžu un reģionālo pašvaldību cieša sadarbība.

6.3 Rīcības plāna izstrādi pēc Atlantijas foruma sanāksmēm vadīja līderības grupa un vadības grupa. To sastāva iekļauti piecu Atlantijas reģiona dalībvalstu un ES iestāžu pārstāvji. Atlantijas reģionu pārstāvji novērotāju statusā tika iesaistīti vadības grupā, savukārt ekonomikas un sociālās jomas dalībniekus pārstāvēja Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja. Daudzi Atlantijas reģiona ekonomikas un sociālās jomas pārstāvji ar entuziasmu iesaistījās gan piecās konferencēs, gan apspriešanās.

6.4 EESK pauž nožēlu, ka Komisija līdz ar rīcības plāna pieņemšanu ir izbeigusi Atlantijas foruma darbību, neturpinot to līdz 2020. gadam, kad tiks noslēgta stratēģijas īstenošana.

⁽⁶⁾ OV C 229, 31.7.2012., 24. lpp.

⁽⁷⁾ Turpat.

6.5 Komiteja uzskata, ka ir jā saglabā stimulē un apņēmība, kas radās Atlantijas foruma laikā, lai visas ieinteresētās puses (reģioni, privātais sektors un pilsoniskā sabiedrība) turpinātu iesaistīties rīcības plāna īstenošanā, kontrolē un rezultātu novērtēšanā.

6.6 Pārvaldības sistēmai ir ļoti svarīga nozīme. Tādēļ EESK pauž nožēlu, ka rīcības plānā jautājumam par pārvaldību ir veltīta tikai viena sadaļa ar virsrakstu "Atbalsts", kurā iekļauts vispārīgs priekšlikums ieviest "īstenošanas mehānismu"; tā saturs un funkcijas tiks noteiktas vēlāk.

6.7 "Trīs "nē"" noteikumu princips neveicina jaunu administratīvo sistēmu ieviešanu, bet tas nekavē izveidot daudzlīmeņu, uz līdzdalību vērstu pārvaldības sistēmu, kas līdzinās Baltijas un Donavas reģionu stratēģiju pārvaldības sistēmām.

6.8 EESK ierosina ieviest īstu daudzlīmeņu, uz līdzdalību vērstu pārvaldību, kas balstās uz augšupēju pieeju un dos iespēju dalībvalstīm, ES iestādēm, vietējām un reģionālajām pašvaldībām, privātajam sektoram un pilsoniskajai sabiedrībai Atlantijas reģionā vadīt rīcības plāna īstenošanu un izmantot īpašās zināšanas vietējā līmenī.

6.9 EESK uzskata, ka Atlantijas reģiona stratēģijas pārvaldībā ir jāiesaista reģioni. Eiropas reģionos Atlantijas okeāna piekrastē labi zināms, ka okeāns ir sabiedrības dzīvesveida neatņemama sastāvdaļa. Politiskajā līmenī daudziem Atlantijas reģioniem ir plašas pilnvaras izstrādāt un īstenot nozaru politikas un stratēģijas saistībā ar jūrlietām un piekrastes darbībām.

6.10 Ekonomikas un sociālās jomas pārstāvji šajos reģionos ir galvenās ieinteresētās puses un ir apņēmušies panākt saimniecisko attīstību un radīt darba vietas ar jūrlietām saistītās nozarēs. Viņiem ir arī pieredze un struktūras, kas darbojas vietējā līmenī.

6.11 Komiteja ierosina turpināt Atlantijas foruma darbību, periodiski rīkojot ieinteresēto pušu konferences, lai sekmētu stratēģijas pasākumus un programmas, novērtētu to īstenošanu un mobilizētu visus politikas, ekonomikas un sociālās jomas dalībniekus Atlantijas reģionā.

6.12 EESK vēlas uzsvērt arī minētās stratēģijas Eiropas raksturu, un tādēļ pārvaldībās struktūrās ir jānodrošina Eiropas iestāžu — Eiropas Parlamenta, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas un Reģionu komitejas — iesaistīšanās. Komisijai

ir galvenā loma procesa virzībā, tā veicina īstenošanu un atbalsta ieinteresēto pušu iesaistīšanos. Komisijas rīcībā ir jābūt atbilstošiem resursiem.

6.13 Komiteja ierosina nodrošināt dažādu Atlantijas reģiona tīklu, tostarp Atlantijas loka reģionālo pašvaldību komisijas, Atlantijas Starptautiskā ekonomikas un sociālo lietu padomju tīkla, kā arī Atlantijas loka pilsētu konferences iesaistīšanos. Minētie tīkli ir īpaši svarīgi, jo sekmē visu ieinteresēto pušu līdzdalību un sniedz nozīmīgu Eiropas pievienoto vērtību. Tās ir vietējā līmeņa struktūras ar ilglaicīgu sadarbības pieredzi un dziļu izpratni par Atlantijas reģionu, tā problēmām un ieinteresētajām pusēm. To iesaistīšanās stratēģijas īstenošanā nodrošinās starpvalstisku, daudzlīmeņu un starpnozarju pieeju. Tikli nodrošina arī saikni ar reālo dzīvi un sniedz informāciju par potenciālu, iespējām un vajadzībām Atlantijas reģionos, kas bieži vien atrodas tālu no dalībvalstu galvaspilsētām.

7. Finansējums

7.1 EESK aicina dalībvalstis un Eiropas Komisiju ņemt vērā Atlantijas reģiona prioritātes asociācijas nolīgumos par struktūrfondiem un Eiropas ieguldījumiem laika periodam no 2014. līdz 2020. gadam.

7.2 Eiropas Komisijai rīcības plāna mērķi būtu jāuzskata par prioritāriem savos tieši pārvaldītajos fondos, tostarp programmā "Apvārsnis 2020", LIFE+, COSME un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondā.

7.3 Stratēģijas īstenošanā pārrobežu un starpvalstu sadarbība ir īpaši svarīga, jo sniedz Eiropas mēroga pievienoto vērtību un dod iespēju Atlantijas reģiona problēmas risināt efektīvāk, nekā to spētu katra dalībvalsts atsevišķi. Šajā sadarbībā rīcības plānam ir vislielākā pievienotā vērtība, un ir vajadzīga Eiropas līmeņa pieeja.

7.4 Tā kā nav paredzēts īpašs budžets, Komisijai, dalībvalstīm un reģioniem, kuri pārvalda programmas, jādarbojas saskaņoti, un centieniem jābūt savstarpēji papildinošiem.

7.5 EESK uzskata, ka šie valstu pasākumi sekmēs ieguldījumus un privātās iniciatīvas. Sadarbība ar Eiropas Investīciju banku ir ļoti svarīga, un EIB aktīvi jāiesaistās stratēģijas īstenošanā.

Briselē, 2013. gada 18. septembrī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs

Henri MALOSSE